

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

HÁZHOZ KÜLDVE:

Egész évre . 5 frt — kr.
Félévre . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
ségi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközleendőek.

Egyes számok 10 kr-ával
kapnak a kiadóhiva-
taltalban.

Kéziratok a szerkesztőséghez (Kossuth-utca
8. sz.) küldendőek. — Kéziratok vissza nem adatnak
Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEK.

Háromhasábos petit-sor
egyszeri közléseért 7 kr
kétszeriért 6 kr., több-
szöriért 5 kr. fizetendő
Bélyegdíj minden egyes
beiktatásért 30 kr.

A NYILTTÉRBE:

minden 3-hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőrodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetőik
tetemes díjkedvezmény-
ben részesülnek.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Kossuth-utca 7. sz.) intézendők
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Záróra.

Rimaszombat városa egyike Magyaror-
szág ama ritka városainak, hol e fogalmat
„záróra“ csak pusztá theoriákból, a legkisebb
gyakorlati alap nélkül, ösmerték eddig.

Hosszu ama panaszok sora, melyek ugy
a sajtóban, mint a társas életben ezen visz-
szásság ellen a legerélyesebben és megengedjük
a legigazságosabban, felhangzottak, — melyek
gigászi erővel ostromolták az intéző hatalmak-
kat, hogy az éjjeli nyugalmat, rendet és csen-
det háborító, kivilágos-kivirradtig tartó tivor-
nyákat a záróra behozatala által korlátozzák.

De a panasz-kiáltások elhangzottak, mint
a pusztába kiáltónak szava, — s voltak olyan
csendháborítások, hogy a legbéketűrőbb ember
is felkiáltott: „Quousque tandem?“

Egy eminens-veszedelemnek kellett fenye-
gető hatalmával fellépni, hogy az övrendszabá-
lyok közé a záróra is felvételessék.

Az alispáni hivataltól a városok s
községekhez rendelet adatott ki a megyei fő-
orvos véleményezése alapján, hogy korcsmák,
kávéházak s több eféle helyiségek 50—200 frt
birság terhe alatt esti 10 óraker bezárandók.

Ezen rendelet alapján a városi hatóság
is intézkedett.

Tagadhatatlanul ezen intézkedés által a
közrendészet a nagy veszély elleni védekezés
utján jut az előnyhöz, a zárórához, s a meg-
teremtett praecedens a normal viszonyokra is
könnyen átvihető lesz ugy, hogy e szempont-
ból is örömmel fogadjuk a rendeletet; de
viszont el nem titkolhatjuk azon aggodalmun-
kat, hogy a rendeletben kitett 10 órai záróra

nagyon is korai, s még a veszedelmes viszo-
nyok által sem indokolt.

Addig, míg a veszedelem tényleg be-
nem köszönt, elégségesnek tartottuk volna az
éjjeli 12 órai zárórát, a városi s községi elől-
járóságoknak megadott azon felhatalmazással,
hogy a zárórát a veszély tényleges bekövet-
kezésének pillanatában belátásuk szerint ko-
rábbi időpontra is tehessek.

A 10 órai záróra tulságos korlátozását
jelenti a forgalomnak ott, hol a forgalomból
még veszély nem származhatik, mert a forga-
lom 8—10 óra közt provinciális városokban
mint Rimaszombat, s községekben ugyanaz,
mint 10 és 12 óra közt, vagyis, hogy a forga-
lom nem igen változik, — továbbá ott,
hol ugyanazon emberek, kik egymással este
érintkeznek, feltétlenül érintkezésbe jönnek
nappal is.

Szétválasztjuk tehát az embereket esti
10 óraker, — hogy reggel újra kerüljenek
együvé.

Épp azért nem látjuk mivel sem indo-
kolva az egyéni szabadság ily nagymérvű
korlátozását, nem főképp, mert arra jogczimet
csak a legnagyobb veszedelem adhat, az olyan
veszedelem, melynek e korlátozás megfelel.

Hisz sokan vannak, kik vendéglőkbe s
kávéházakba nem csak élvezni, szórakozni,
vagy tán éppen korhelykedni járnak, sokan
vannak, kiket a kényszerűség ott táplálkozni
hajt oda, oda hajt tán épen 10 óraker vagy
később, hol étkezzenek ezek?

Hisz az utolsó vonat is 1/2 10 óra körül,
szokott késés mellett 3/4 10 óraker érkezik
meg, ugy, hogy az utas 10 óra tájt kerül a
városba, ha rá van utalva a vendéglőbe.

Sőt a legszolidabb társas életnek sincse-
nek meg a határai 10 órával vonva, a leg-
különbözőbb alkalmak szolgálhatnak okul, hogy
az emberek 10 órán túl is fennlegyenek, s
vendéglőt vegyenek igénybe.

Hol az a nagy veszedelem, mely társas
összejöveleteket, műkedvelői előadásokat, kon-
czertet, felolvasást, tánczvigalmat, esetleg
színházi estét is számítani akar? Pedig szám-
üzni fogja a 10 órai záróra, mert mindezen
művelt, társas mozgalmak éjjel 12 órában
igen, de esti 10 órában nem találhatnak ter-
mészetes határvonalat.

Vajjon siralomházzá, szomorúságtól vissz-
hangzó temetővé akarják tenni városunkat,
még mielőtt a cholera beütött?

Hisz csak nem rég hallottuk: „Nem kell
félteni a choleraától!“

De a törvényhatóság intézkedését indo-
kolttá teszi a főorvosi előterjesztés, de hon-
nan veszi ez indokát?

És épp azért, a mennyire örvedetesnek
tartjuk mi a bármely megindokolással, jőjjön az
a közegészségügy, vagy közrendészet szempont-
jából, a záróra behozatalát, annyira perhor-
reskáljuk annak időpontját esti 10 órában
megállapítva.

A kérdés kettévágását mi egy pótintéz-
kedésben látnók, mely az éjjeli 12 órai zár-
órát kötelezőleg elrendeli, de facultativ jogot
ad a helyi hatóságoknak azt a bekövetkező
veszély szerint korlátozni, vagy ami ugyanaz, de
a kiadott rendelet szempontjából directebb, hogy
a helyi hatóságoknak jogában áll a zárórát
az eminens veszély bekövetkeztéig 12 órára
kiterjeszteni.

§.

TÁRCZA

VILÁGBOLDOGITÓNAK.

Szegény bolond! az emberférget
Akarnád boldogítani,
Fejedbe vetted a tömérdek
Kórságot meggyógyítani.

Gyógyítsd ki hát az ifju kornak
Ezer bünéből e nemet,
Midőn a vér hullámai forrnak
S gyönyört sóvágnak a szemek.

Gyógyítsd ki a tudatlan elmét,
Mely ábránd-gözzel van tele,
Vak ösztönöknek gerjedelmét
Bölcs értelem igazza le.

Gyógyítsd ki hitnek és reménynek,
Örök tévelynek bünéből,
Vak hajlamából az erénynek.
Dörén ne nézzen napba föl.

Gyógyítsd ki tettből, akaratból,
Bírvágy kórságát gyözd le hát,
Hogy ne kívánjon semmit abból,
Mit a világon szeme lát.

Add neki a föld minden kincsét
S maradjon mégis vágya meg,
Törje szét földiség bilincsét
S nyujtson való gyönyört az ég.

Embert ne érjen rút balvézget,
S szerencse soh'se rontsa meg,
Szűnjék meg harcuzod, földi élet,
S legyen lét, mely forr és pezseg.

Gyógyítsd ki kórjából az aggot,
Tapasztalásit vesse le,
Birjon még czállal, ki elaggott
S ifju ne törjön czél fele.

Gyógyítsd ki ember lelkét, testét,
Adj haldoklónak új erőt,
Vagy mi a legnagyobb betegség,
Gyógyítsd ki az életből őt!

(Velenceze.)

Palágyi Lajos.

AZ ÉN SZÓRAKOZOTTSÁGOM.

(Elbeszéli egy szerencsétlen flótás.)

— A „Gömör“ eredeti tárczája. —

Tegnap este történt. A kerepesi uton ha-
ladtam és betértem egy vendéglőbe, hogy egy
fálliter vörös bort igyam meg. Ugyanazon asz-
tálnál egy elegáns ur ült, ki érmelléki bakatort
ivott vacsorájához. Midőn bizonyos okoknál fogva
az uri ember felkelt és kiment, én szórakozott-
ságomban kiittam a borát.

Képzeltetik azt az arcot, mit az az ur
vágott, midőn visszajött és a palackját üresen
találta.

Bocsánatot kértem és hozattam részére
egy palackk érmellékit. Az uri ember megelé-
gedett és a dolog ki volt részünkről egyenlítő.

Ezzel felkeltem, köszöntem és távozni akar-
tam. A vendéglős azonban utamat állta és fel-
szólított, hogy fizessek. Az érmellékiért 1 frtot,
a vörös borért pedig 40 krt,összesen 1 frt 40 krt.

Zsebembe nyultam — képzeltetik helyze-
temet — szórakozottságomban minden pénzemem
otthon felejtettem.

Hogy a vendéglőt kielégítsem, kértem,
engedje meg, hogy felsőkabátomat zálogba hagy-
hassam hátra. Ez ellen nem tett kifogást. Ezzel
a fogashoz nyultam, levettem a felsőkabátot és
a vendéglősnek nyujtottam át; de erre egy ur
pattant fel helyéről és kikapta kezemből a ka-
bátot, mondván, hogy az az övé.

Bocsánatot kértem és a kabátok közt ke-
restem a magamét, de nem találtam.

Végre eszembe jutott, hogy nem is hoztam
magammal felöltőt, mert már tegnapelőtt be-
csaptam zálogba.

A vendégek gyanusan mérlegeltek végig
bosszus szempillantásaikkal és a vendéglős, ne-
hogy botrány legyen, felkért, hogy távozzam
szép szerével a helyiségből és abba többé lába-
mat be ne tegyem.

Vettem kalapomat és szó nélkül távoztam.

Az utcán találkozom egyik barátommal,
ki azzal fogadott, hogy honnan vettem a feje-
men levő legjobb divatu kalapot. Lekaptam fe-
jemről, jól megnéztem és ekkor láttam csak,

Allandó választmányi ülés.

Megyénk allandó választmánya mult kedden tartotta ülését. — Tárgya volt a jövő 1893-ik évre szóló közigazgatási-, árva- és gyámhatósági kiadásokról szóló költségvetés, melyet Bornemisza László alispán, mint a költségvetés készítő bizottság elnöke terjesztett be, kérve annak változatlan elfogadását.

A választmány a költségvetést — bár az a szükségletet teljesen és egészben ki nem elégíti, elfogadja, annak közszemlére kitételét elrendeli s egyszersmind járási főszolgabírók és rendezett tanácsú városi polgármesterek által értesíti a megye közönségét, hogy az elfogadott költségvetés 15 napon át a vármegyei kiadóhivatalban ki lesz téve, hogy azt bárki megtekinthesse esetleg ellene, vagy bármely része ellen kifogásait folyó hó 24-ike délután 5 óráig írásban az alispán kezéhez adhassa be.

Költségvetés szerint a bevétel főösszege kitesz 61890 frtot s ugyanennyit a kiadás is. A 61890 frt bevételnek csak csekély része, 3090 frt a megyének saját jövedelme, míg 58800 frt, mint állami javadalmaszás szerepel a bevétel rovatában.

A kiadás a következő czimekben oszlik meg:

I. Tiszti-, segéd- és kezelő-személyzet fizetése 40220 frt.

II. Tiszti-, segéd- és kezelő személyzet mellékjáruléka 11110 frt.

III. Szolga-személyzet bére 4560 frt.

IV. Szolga-személyzet mellék-járuléka 1400 frt.

V. Hivatalos helyiségek bérlete 500 frt.

VI. Irodai szükséglet, utiköltség és napidíjak, megyei épületek fenntartási költségei, egyéb rendszeresített kiadások s előre nem látott költségek összesen 4050 frt.

Gömör-Kishont t. e. vármegye megyebizottsága által Rimaszombatban 1892. évi október hó 27-ik és következő napjain tartandó rendes őszi közgyűlésnek tárgysorozata,

Alispáni jelentés a vármegyei közigazgatás állapotáról

18352. A vármegyei közigazgatási-, árva- és gyámhatósági kiadásokról az 1893-ik évre szerkesztett költségvetés tárgyalása és megállapítása.

14197. Belügyminist. rendelet a vm. bizottság tagjai 1893. évi névjegyzékének összeállítására tárgyában.

— Hol vannak a gyilkosok meg a tolvajok? — kérde a gazda egy rozsdás kardot szorongatva kezében.

Vissza akartam menni a vendéglőbe, hogy kicseréljem, de nem tehettem, mert a vendéglős megtiltotta, hogy küszöböt átlépjem. Mit volt mit tennem, megtartottam az eleserélt kalapot, mely kitűnően állt.

Miatán szórakozottságomban órák hosszáig bolyongtam az utcákon, végre megtaláltam az utat lakásomhoz.

Éjjel volt, mire hazaértem. Csöngettem. A házmester kinyitotta a kaput, de követelőleg nyújtá kezét a rendes tiz krajczár után.

Egy pillanatra engedelmet kértem, hogy várjon alant, míg szobámba megyek pénzemért, melyet ott hagytam az asztalon. Tapogatózva mentem fel a lépcsőn, aztán zsebembe nyultam a kulcsért — óh fátum, — szórakozottságomban azt is a zárban felejtettem. Szerencsére az ajtó nem volt becsukva, kinyitottam és beléptem.

Ismét tapogatózva kerestem az ágyamat — de képzelhetik olvasóim a rémületet, midőn ágyamhoz érek és abban egy jókora orrot és torzonborz vastag bajuszt fogtak meg ujjaim.

— Tolvajok! Segítség! — kiáltám, a mint torkomon kifért, de a bajuszos se volt rest, hanem kiugrott az ágyból és kiállt:

— Segítség! Gyilkosok!

Torkon ragadtam a gazembert, de ő is megkapott és így tartottuk egymás torkát, míg a főbélő elő nem jött a szomszéd szobából égő gyertyával.

A vármegyei bizottság virilis tagjai megállapított névjegyzékének bemutatása.

A jövő évben szükséges vármegyei pótdíjak mennyiségének megállapítása.

Bizottsági jelentés a nemzeti pénztár és Fáy Gusztáv alapítványából kiadandó jutalomdíjak kiosztása tárgyában.

15784. Belügyministeri rendelet a vármegye összes községi és körjegyzőségeinél segédjegyzői állások czélba vett rendszeresítése kérdésében.

16470. Belügyministeri rendelet a hátralevő községi számadások és költségvetések elintézése tárgyában.

17069. Belügyministeri rendelet az általános gazdasági cultura emelkedésének elmozdítása érdekében.

17703. Belügyministeri rendelet Tarnóczy Gusztáv terhére rótt 100 frt. birság elengedése tárgyában.

13725. Belügyministeri rendelet Pszota Mária kórházi ápolási költségeinek megtérítése tárgyában.

14063. A kereskedelemügyi minist. vezetésének Lukács Béla által történt átvételéről szóló ministeri leirat.

Kórházi bizottság jelentése a vm. kórház 1891. évi számadása megvizsgálásának eredményéről.

13587. Zólyomgye közönségének átirata a regále kártalanítási összegből levont törvényhatósági és községi pótdíj összegek kiszolgáltatásának elrendelése iránt intézett feliratának pártolása érdekében.

13935. Nagyvárad város közönsége által küldött, a város történetét tárgyzó mű.

15075. A dr. Szmolka Ferencz birodalmi tanácselnök 40 éves jubileuma alkalmára vert érem ajándékozott egy példány.

16069. Lukács György belügyministeri államtitkár elhunytáról szóló gyászjelentés.

18283. Bobula János kérvénye a dobsina —poprádi vasutvonal kiépítéséhez való hozzájárulás tárgyában.

13735—13736. Alispáni jelentés a vármegyei pénztárak időszakai vizsgálatának eredményéről.

15760. A vármegyei közigazgatási bizottságnak a folyó év I-ső feléről szóló jelentése.

13851. A vármegyei számonkérő szék ülésének jegyzőkönyve a f. év II-ik negyedére vonatkozólag.

8242. Szolgabírói jelentés a putnoki mértékhiitelesítő hivatal ideiglenes beszüntetése tárgyában.

— Itt fogom a gazembert! — válaszolám.

— Ez az itt ni! — kiáltá a bajuszos.

A bérő rám néz és kérde, hogy mit akarok éjjelkor nála.

— Uram! — kiáltám méltatlankodva — nem ismer vagy talán nem akar megismerni? Hisz én három hónapja lakom e szobában.

Ma reggel 8 óráig még itt lakott, viszonzá a gazda de mivel három hónap óta egy árva krajczárt se láttam öntől, reggel kivettem a szőrét.

Most jutott eszembe, hogy már nem itt lakom, mert délben költöztem egy új lakásba, melyet hirtelenében felvettem.

— De ha már nem itt lakom — kérdém — miképpen jut ide a kalapom?

Az ócska, puha kalap ugyanis a fogason lógott. Erre a bajuszos dühösen mondá:

— Ezt ma a vendéglőből... hah de mit látok? Ön az én új kalapomat hordja a fején?!

Most már mindent értettem. Szórakozottságomban eleseréltem az új kalapot. Visszaadtam és megkaptam a magamét, aztán bocsánatot kértem az éjjeli csendháborításért és távoztam.

A házmester rám mordult, hogy hol maradtok oly sokáig. Már meg is feledkeztem róla.

— Kedves barátom! — mondám — nagyon sajnálom, de... de... nincs... aprópénzem; majd máskor.

— Ismerem már az ilyen kifogásokat —

17052. Szolgabírói jelentés a esetneki körorvosi csoport kettéválasztása tárgyában.

15934. Szolgabírói jelentés a putnoki Sajó hídrol vezetendő út építése ügyében folytatott tárgyalás eredményéről.

17533. Tornallya város kérvénye 22 ezer forint kölcsön felvételének engedélyezése iránt.

18116. Binéth József kérvénye a sajó-püspöki hidvám bérletének meghosszabbítása iránt.

14198. A Gömörmegyei nép- és iparbank által a vm. nemzeti alap javára adományozott 10 frt.

17128. Biaczovszki József és társai kérvénye a kéményseprési iparról alkotott szabályrendelet ellen.

16086. Répás községi lakosok kérvénye útdíjuktól törlésbe hozatala iránt.

18508. Az erdélyi magyar színészet 100 éves jubileumát rendező bizottság meghívása.

18698. Szegény-ügy rendezéséről szóló törvényhatósági szabályrendelet némely intézkedéseinek pótlása tárgyában Ujházy Lajos vm. főjegyző jelentése.

19699. Ujházy Lajos vm. főjegyző jelentése a községi szegény alapok számadásaihoz és költségvetéséhez használandó minták kiadása tárgyában.

18700. Ujházy Lajos vm. főjegyző jelentése a községi szegény-alapok kezelése és ellenőrzése tárgyában.

A megyebeli községek költségvetéseinek és számadásainak jóváhagyása érdemében előterjesztett számvevőségi jelentések.

Több rendbeli — a vm. gyógyalaptól előlegezett — vagyontalanságokából behajthatlan kórházi ápolási költségek törlésbe hozatala.

Ezekon kívül még a közgyűlés határnapjáig beérkezendő s közgyűlési elintézést igénylő egyéb ügyek.

Kelt Rimaszombatban, 1892. okt. 7-én.

Kiadta: DRASKOVICH GÁBOR, vm. kiadó.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Folyó hó 10-én tartotta a megyei közigazgatási bizottság rendes havi ülését Hámos László főispán elnöklete és a rendes tagok közreműködése mellett. A hivatali főnökök előterjesztették jelentéseiket s elintézték a folyó ügyeket, — köztük egyéremleges határozatot hoztak, a nyugtái vasuti út melletti mérszárszék bezárását rendezvén el s felszólították a községet, hogy gondoskodjék egy magán vagy közvágó-hidnak más helyen való felállításáról. — Érdemesnek tartottuk ennek megemlítését ma, midőn a cholera elleni védekezés szempontjából minden intézkedés megteendő.

viszonzá a házmester nyersen, ingyen nem nyitom ki a kaput. Tessék künn aludni az utcán.

Ezzel kiteszkolt a kapun, bezárta és távozott.

Nem tudta, hogy már nem lakom ott, még köszönettel tartoztam neki, hogy ily olcsón megmenekedtem tőle.

De hová, merre forduljak?

Ha jól emlékszem a ház, hol ma lakást vettem fel, a másik utca sarkán van. Szórakozottságomban az utca nevét a házsámot elfelejtettem s arra sem emlékszem, hogy a szobasszonyomat hogy hívják.

Ezzel egy földszintes sarokházhoz értem, melyben igen kevés lakó lakhatott, s megnyomtam a csengetyűt.

E pillanatban a kapu melletti ablak kinyílt és bájos női hang szólalt meg halkán, mondván:

— Kedves Béla, te vagy az?

— Igen — szóltam fel épp oly halkán — Bélának hívnak.

— Holnap délután jöjj! — suttogá a bájos hang tovább. Férfjem holnap reggel elutazik. Itt van a pénztárczád, tegnap este nálam hagytad. Pá! A viszontlátásra!

Ezzel betette az ablakot.

A pénztárcza lábam elé hullott. Felvettem s miután jó tömötnék látszott, zsebre tettem.

Lépteket hallottam hátam mögött. Futásnak akartam eredni, de két ember nyakon csipett.

Az őjrát volt. Nyilván betörőnek néztek.

Száz éves jubileum.

Mult vasárnap mult száz éve annak, hogy báró Andrássy Antal rozsnyói püspök a Mária Terézia királynő által 1774-ik évben építtetni megkezdett, de csak 1780-ban felépült rimaszombati róm. kath. templomot felszentelte. A százados ünnepély hálaadó isteni tiszteletét maga dr. Schopper György, megyés-püspök végezte. Ő nméltóságának előtte való szombaton a városba érkezteről, fogadtatásáról már mult számunkban megemlékeztünk.

Maga az ünnepély vasárnap délelőtt 3/4 10 órakor vette kezdetét, mikor harangok zugása adta tudtára a hiveknek az ünnepélyes mise kezdetét. Ő nagyméltósága pontban 10 órakor indult az egyháztanács tagjainak és a vidéki papoknak kíséretében a templomba, melynek ajtajánál Mészáros Bálint rimaszombati esperes-plébános fogadta segédletével. Ekkor vette kezdetét a „Te Deum“, mely után ő nagyméltósága a szentséggel kezében ünnepélyes körmenetben vezette a templom körül az ajtatokodó hiveket. A körmenet végeztével Szeman Endre rozsnyói főgymnasiumi hittanár lépett a szószékre s magvas és szép beszédben adta hű leírását a templom 100 éves történetének. Majd az ünnepélyes mise követt kezdett, melyet maga ő nagyméltósága celebrálta vidékről összejött — előbb itt működött — papok segédkezése mellett. A mise alatt Wagensommer karmester orgonakíséretével Rabely Katicza, Hollósy Mariska, Hollósy Anna, Kovács Anna kisasszonyok; Uthy Antal, Chrenko Árpád, Draskovich Gábor és Pap László urakból álló alkalmi vegyes énekkar énekelte teljes praecizitással a mise-énekeket.

A templomi ünnepélyt követte a 150 teritékű bankett a Rózsa vendégfogadóban, hol megjelent Szabó György polgármester, Bornemisza László alispán, Kubinyi Aladár törvényszéki elnök, Netkovszky Adolf pénzügyigazgató, Glauf Pál, a rimaszombati ág. ev. egyház esperese, Hoffmann Theodor cs. és kir. tüzér-százados, Fábian Ferencz rozsnyói kanonok, Leszniczky Mihály cz. kanonok alesperes, divényi plébános, Findura István alesperes sőregi, Varga Péter rappi, Grantner Antal kazári, Kovács Nándor mátranováki, Untener Mihály péterfali, Fábian Kamil dobóczai plébánosok, — Szeman Endre rozsnyói, Laczek Gyula losonczyi gymn. hittanár, Komlóssy Mihály salgótarjáni segédlelkész, Kishonthy Gyula, dr. Rárossy Gyula ügyvédek, stb. stb. A menü harmadik fogásánál felkelt Mészáros Bálint esp.-plébános és szép, emel-

Szó nélkül czipeltek a kapitánysághoz, hol egy fogalmazó volt éjjeli szolgálatban.

Hogy hívják önt? — kérdé a rendőrtisztviselő.

Megneveztem magam.

— Tudja magát igazolni?

— Oh igen: Itt vannak irományaim.

Szórakozottságomban az imént kapott pénztárczát nyujtottam feléje. A rendőrfogalmazó elhalványult.

— Mikép jutott ön e tárczához? — kérdé. — Ez az enyém.

Majd hanyat vágódtam; aztán elmondtam neki az iménti tévedésemet.

A fogalmazó felkelt, az ablakfülkéhez vezetett és kérve könyörgött, hogy hallgassak és ezzel a kívül álló rendőrnek mondá, hogy bocsásson szabadon, mert igazoltam magamat.

Távoztam és — ismét az utcán voltam.

Hogy merre mentem, az éj hátralevő részét hol töltöttem, szórakozottságomban mit tettem nem tudom, arra nem emlékszem.

Egy emlékem mégis maradt az éji kalandból. Ugyanis másnap reggel, midőn zsebkendőmet kerestem, helyette egy hálófököttöt találtam zsebemben.

Önök nevetnek? — Én sirni tudnék.

Figyelmeztetem önöket: „Sohase legyenek szórakozottak!“

Mártonffy Imre.

kedett hangu toasztjában poharát emelte XIII. Leo pápa ő szentségére és dicsően uralkodó I. Ferencz József apostoli királyunkra. Majd Kishonthy Gyula, a rimaszombati róm. kath. egyháztanács elnöke éltette remek beszédében püspök ő nagyméltóságát. Dr. Rárossy Gyula azon egyházi férfiakra, kik a rimaszombati róm. kath. templomban hirdették az Ur igéit, — és az összes egyházi és világi vendégekre emelte poharát. — Beszéltek még Leszniczky Mihály, Glauf Pál, ki kiváló örömeinek adott kifejezést, hogy a jubileumban részt vehet, Findura István, Fábian Ferencz és Szabó György polgármester, utána az ünnepély vezéralakja, a püspök ő nagyméltósága emelkedett fel s mondotta következő toasztját: „Uraim! Igen köszönöm az egyháztanács meghívását, melylyel lehetővé tette, hogy e lelkemnek igen jól eső vallási ünnepélyen részt vehettem. Kivánom, hogy Rimaszombat város minden érdemes polgárát az Uristen bőségben és sokáig viruló egészségben éltesse. Majd bucsut intve kezével, távozott a teremből a plébániára, hogy onnan a 3 órakor induló vonathoz hajtasson. Itt még egyszer elbucuszva az őt kikísérő hitközségi előljárósaigtól, a vasuti állomáson kint levő néptömeg „éljen“-ei között indult székhelyére, egy kellemes emlékekkel meggazdagodva.

Szinügyünk érdekében.

Lapunk mult számában fejtegettük már azon erkölcsi erő nagyságát, melyet a színészet képvisel a kultura fejlesztése körüli harcban; — s egyszersmind röviden jeleztük azon anyagi áldozatokat, melyek városunkban, de másutt is, elengedhetlen követelmények a színészet existenciájára nézve.

Mondottuk, és ma is állítjuk, hogy csakis úgy verhet az gyökeret — még pedig életképes gyökeret — ha a város és vidék egyesülten, bizonyos számú páholy vagy ülőhelyekről már előre biztosítja az ide jövő színészeket. És okvetlenül szükséges, mert egy az aesthetikai és művészi érzéket kielégíteni tudó színész-társulat anyagi fenntartásának biztosítása nélkül — egy kockázattal és kétes vállalatra magát elhatározni aligha fogja. Ezt megteheti és meg is teszi egy oly társulat, melynek sem erkölcsi, sem anyagi ereje nem lévén, mitsem kockázathat önmaga részéről, hanem az „ubi bene, ibi patria“ elvét a legtagabb értelemben véve, utszéli állásokba illő „művészet“-vel tudja csak „gyönyörködtetni“ a laikus közönséget.

Hogy városunk és vidékünk miért és művelt közönsége az ily fajta „művészet“-ből nem igen kíván magának mit sem — az bizonyos; de épen azért ismételve hangoztatjuk már multkor is hangoztatott azon állításunkat, hogy egy kevés áldozatkészség és tetterő szükséges, mert az ige csak így lesz testté.

Ez áldozatkészségnek szükségét ismételten óhajtjuk a város részéről a színészetnek ingyen adandó teremre és fűtésre vonatkozólag, mely eljárás különösen a fával bővelkedő felvidéki városokban már a szokás által mintegy törvényerőre emelve és szentesítve van.

Hogy pedig mindezek keresztülvitelére, ki, illetőleg kik vannak hivatva, arról vitatkozni aligha szükséges.

A megye helyben székelő törvényhatósága, a város tanácsa, a kaszinó, a polgári kör, mind olyan tényezők, melyeknek erkölcsi ereje egy őszintén és jóakarattal felfogott ügy vereségének már a valószínűségét is kizárja.

És ezzel talán be is fejeztük volna azt, mit a mára vonatkozólag mondani szükségesnek véltünk.

Ha ezen praeliminárik megvannak, egy pártolásra magát érdemesítő szintársulat bátran jöhet városunkba: mert hiszen a többit, a nagy közönség pártolását, önerejével és művészetével kell hogy kiérdemelje.

Igen, de ha elmúlt a ma, vagyis eljött azon idő, midőn már az itt működött társulat egy jól végzett munkakörre tekintve vissza, el-

hagyja városunkat és vidékünket, hogy más helyen állítsa fel Thalia trónusát — mi legyen akkor?

Mert hiszen annak bizonyítgatása teljesen felesleges, hogy az állandó színészet nálunk még csak a messze jövő sejtelemszerű óhajában létezhetik.

Arra ma még csak nem is gondolhatunk — de arra igen is gondolnunk kell, hogy legalább rövid időre minden évben biztosítsuk magunknak a színészetet.

Egy bizonyos idő letelvéen, az itt szereplő szintársulat elmegy — és pedig tegyük fel, hogy elmegy — legalább a valószínűség szerint — a hozzánk legközelebb eső oly vidéki városba, mely a színészet számára alkalmas talajul szolgálhat.

Legyen pl. ezen közel eső város Losoncz, honnan azonban bizonyos időt töltve, megint csak vándoruttra kel. Bejárhatja Tiszolczt, Rimaszécsét, Tornallyát, Jolsvát, Nagy-Rőczét, Rozsnyót, Dobsinát, vagy csak ezen városok némelyikét azon idő alatt, míg az ily provinciális városokban kellemes az idő a színi előadásokra.

És ha ez így van, ezen említett városok és vidékeik nem volnának-e képesek arra, hogy közös akarattal évről-évre biztosítsák maguknak a színészetet. Azon egy vándortársulat mondhatni állandó szintársulatává válnék a nevezett városoknak és vidékeiknek.

Talán nem új az eszme, de mindenesetre érdemes a megfontolásra.

Keresztülvitele pedig akadályokba alig ütközik.

Alakuljanak minden egyes vidéken szintársulatok egyesületek, melyek czikkünk első részében a színészek érdekében szükségelt anyagi áldozatokat már előre biztosítsák; — s a megalakult szintársulatok tegyék magukat egymással szoros összeköttetésbe, hogy már előre megállapított terv szerint végezze vándorutját és szereplését a kiválasztott társulat.

Ha ez megtörténik, a színészet jövője biztosítva van, biztosítja azt azon erő, mely a szétbonthatlanul szövetkezett szintársulatok egységében fogja birni alapját.

Jolsvai mozgalmak.

Jolsva, 1892. okt. 12.

Jolsva r. t. városnak a közjót melegen szíven hordozó képviselő-testülete rövid egy hónap lefolyása alatt oly üdvös határozatokat hozott, hogy azok után városunk méltán szebb jövőnek nézhet eléje. Folyó évi szept. hó 13-án tartott képviselő-testületi közgyűlés Bazilidesz Gusztáv elnöklő polgármester előterjesztésére egyhangulag és lelkesedéssel szavazta meg a murányvölgyi vasut törzsrésztvényeihez a 30.000 frtot tevő összeget és felhatalmazta a polgármestert, hogy ezen összeget a törvényhatósági jóváhagyás reményében az érdekeltségnek felajánlhassa. Köztudomásu dolog, hogy ugy Jolsva városnak, mint az egész Murányvölgynek ipara és kereskedeime a véghanyatlás korszakát élte; a föld méhe a különféle ipari czelokra alkalmas kőzetekben kincseket rejt ugyan itt magában, de ezeknek feltárása és értékesítésére eddigelé a vasut képezte a főakadályt, méltán sóvárgunk tehát az új életet és szorgalmat hozó vasut után, melynek létesítése ellen felmerült akadályok elhárítatván, a vasuti részvénytársaság f. évi november hó 1-éig megalakul és ezen határidőre a hozzájárulási összeg 30%-át az összes érdekeltek tartoznak a kijelölendő banknál befizetni.

Nem kevésbbé fontos ügyeket tárgyalt a f. évi okt. hó 10-ére összehívott képviselő-testületi közgyűlés, mely alkalommal a városnak 1893-ik évre szóló költségvetése terjesztett elő. Bazilidesz Gusztáv polgármester 40563 frt 08 kr. bevétellel szemben 35284 frt szükséglet jóváhagyását kérte, a képviselő-testület azonban a városi épületek javítása, tagosítási költségek és más üdvös

beruházásokra a kiadást 2500 frttal nagy lelkesedés mellett felemelte és mindemellett is a törzsvagyon jövedelméből fedezetet nyújtó, felemelt kiadás mellett 2779 frt 08 kr. maradvánnyal, illetve felesleggel záródott a költségvetés. Ugyanekkor előterjesztett indítvány folytán a városunkban nagyon is hiányzó felsőbb leányiskolának állami segély melletti létesítése elvben elfogadtatott és a felállítás iránti módok megvitatása a legközelebb tartandó közgyűlésre bízott. Végül a feltűnő példás rendben és módon megtartott közgyűlés Bazilidesz Gusztáv polgármesternek a város és annak lakosságának java és felvirágozása körüli fáradhatatlan munkásságáért nagy lelkesedéssel köszönetet szavazott.

X.

A „Díjok-segélyező Egyesület“ választmányának I-ső ülése.

A közelmúltban — e nyáron — megalakult „Díjok-segélyező egyesület“ választmánya, szeretett és nagyrabecsült elnökének, Lukács Géza tb. megyei főjegyző ur hivatalos helyiségében f. hó 8-án, szombaton tartotta meg első választmányi ülését.

Az elnök nyílt, barátságos modora, előrelátó és tapintatos eljárása a választmány minden egyes tagját még inkább megedzette arra, hogy a mindenfelől utjába álló gátakat lerombolva, előre törjön s kitűzött magasztos célját elérve, büszkén tűzhesse ki győzelmi lobogóját.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

De — hiszen nem volt célom ez egyesület célja fölött elmélkedni, hanem az ülésről szándékozom röviden beszámolni.

Az alapszabályok lehető legrövidebbi be-terjesztését határozta el a választmány, egyszerűsre mind az egyesületet megalakulnak mondotta ki.

A tagokat a tagsági díjak fizetésére már október 1-től kötelezi a választmány.

Elhatározta a választmány, hogy az alapszabályok értelmében ívet bocsát ki, pártoló és alapító tagok gyűjtése végett.

Nunc venio ad fortissimam rem, a választmány ugyanis, hogy életjelt adjon magáról, s erkölcsi győzelmet is vivjon ki, egy működési előadás rendezését határozta el s három tagját darab-választással ugyanakkor meg is bízta.

Ez utóbbi kérdés némi vita tárgyát képezte, nem ugyan a kérdés a maga valójában, hanem apróbb részletei, — de az elnök ismert tapintata az egyhangú határozathozatalt eredményezte.

Ezek megtörténte után a tagok azon érzellemmel távoztak el az elnök urtól, hogy teljes erejükből lélekkel azon lesznek, hogy megvalósítsák mindazt, mit megalakulásakor az egyesületnek maguk elé tűztek.

Ha az elnök ur jelen buzgalmaival megmarad az egyesület élén, úgy az okvetlen — ha hosszas küzdés után is — de el fogja nyerni az elismerés és közbecsülés hervadhatlan koszorúját.

Én hiszem, hogy úgy lesz!

Szomorodny.

A járványbizottság 2-ik ülése.

A kolera-bizottság második értekezését f. hó 10-én délután tartotta Szabó György elnöke mellett.

Elnök bejelentette, hogy a f. hó 7-én tartott ülés határozatai mind foganatosítottak; hogy a kutak megvizsgáltattak, a tisztogatás, desinfectio folyamatban van. A városi orvos képviselőjében dr. Kármán Aladár jelenti, hogy a nyári kaszinó egyik terme 5 ágygyal felszereltetett s teljesen rendben van: kitisztogatva és a momentán szükséges tárgyakkal berendezve, Jelenti továbbá, hogy a helybeli vasutállomásra

Budapestre érkezett szállítmányokat megvizsgálta s azokat — desinfectiova lévén — kiadatta a czimzetteknek, a fedő papírt és vásznat elégettette, s intézkedett az iránt, hogy minden a fővárosból érkező podgyász és teherszállítmányról jelentés tétessék; helyeslő tudomásvétele mellett megbizta a városi orvost, hogy a beérkező húsneműket, gyümölcsöt semmisítse meg. Ezután dr. Marikovsky István indítványozta, hogy a városi orvos mellé, ki a sok teendőt egy maga nem láthatja el kellően, rendeltessék járványorvos. A bizottság megbizta a polgármestert, hogy szükség esetén gondoskodjék erről. Az elnök beszámolt ezek után a kolera-kórház építése ügyében folytatott tárgyalásának eredményéről. Soós Ferencz építész egy 20 ágyra berendezett kolera-kórház tervét nyújtotta be, mely szerint a barakk-kórház 800 frtért felépíti. A bizottság, Molnár József indítványára, a városi képviselő-testület elé terjeszti a tervet azzal, hogy a kórház felépítését szükségesnek tartja, s az építés helyének megállapítása végett egy szűkebb bizottság kiküldését javasolja.

Végül dr. Löcherer Tamás indítványára a bizottság megbizta dr. Kármán Aladárt hogy a háztulajdonosokhoz küldendő s a hírlapokban közölteendő felhívást szerkesszen az óvintézkedések részletezésével.

Sajnálattal constatáljuk, hogy a felhívás késve érkezett be hozzánk, azt térszűke miatt csak a jövő számban közölhetjük.

* * *

Ugyanezen gyűlés a járvány-kórház építésére, alkalmast elek keresésére egy bizottság küldetett ki, melynek tagjával Szabó György elnöke alatt dr. Szabó Samu, Jaczó Pál, Szabó József, dr. Kármán Aladár Ernő választottak meg.

A bizottság combinatióba vette a Süteő István féle telek kibérlését, hogy a barakk-kórház ezen nyerjen felépítést. Elhatározta egyuttal, hogy a városi tanácsnak azt fogja ajánlani. A járvány-bizottságnak a cholera-kórház létesítése iránti tevékenységének fonala szakad, s az intézkedést a f. hó 14-én megtartott közgyűlés vette kezébe, — melyről alantabb hozzuk tudósításunkat.

Városi rendkívüli közgyűlés.

A tanács leszavazva.

A cholera-kórház létesítésének kérdését véglegesen eldöntendő, hivatott egybe a közgyűlés f. hó 14-én.

A városi tanács a járvány-kórház felépítése tekintetében oly értelmű javaslatot terjesztett be, hogy az a baromvásár-téren kijelölendő területen építtessék fel sürgősen.

Ezen javaslat ellen ellenjavaslatot terjesztett be dr. Szabó Samu, mely szerint a város elejtve az összes eddigi törekvéseket, maradjon meg a nyári kaszinó-helyiség mellett, fogadja el azt végleges járvány-kórházzal a veszély idejére. Ellenjavaslatát a felelősség teljes súlyának elvállalásával teszi meg, kész a legtávolabb menő felelősséget elvállalni mindazon balkövetkezményekért, melyek esetleg ellenjavaslatának elfogadásából és keresztülviteléből származnának.

Ismétli az általa ezen ügyben már felhozott érveket, s erősíti még azzal is, hogy az 1873-iki cholera-járvány idejében a mostani járásbíróság épületét használták járvány-kórházzal, s mihelyt a járvány megszűnt, utána azonnal elhelyezték benne a szegények menházát, a nélkül, hogy ez által később valami veszély következett volna be.

Glauf Pál szerint ezen ügyben figyelmen kívül nem hagyható a közönség nyugtalanodása sem, hogy ezáltal üdülő-kertjét elveszíti, s a nagy közönség nyugalma megszerzése szempontjából, ellenzi a nyári kaszinó járvány-kórházzal való felhasználását.

Ellene nyilatkoztak szavazataikkal még Ethey Károly, Ethey Frigyes, Nagy Ferencz főjegyző, Badiny Gyula főkapitány, Benyo Lajos, Bodor István, Kovács Zsigmond.

A szavazás eredménye úgy oszlott meg, hogy a tanács javaslatát nyolczan elfogadták, 15-en elvetették; dr. Szabó

Samu javaslatát pedig 16-an elfogadták, 8-an elvetették.

Ezzel tehát megvan végleg pecsételve a járvány-kórház sorsa.

* * *

Ezen ügyben ma végleg elfogadott álláspont tekintetében véleményünket már mult számunkban jelezvén, kiegészítésül még csak arra a körülményre kívánunk reflektálni, hogy a városi közgyűlés nem eléggé következetes, midőn mult-kori határozata által a kórház felépítésének eszméjét elfogadta és teljes rendelkezési joggal felruházta a járvány-bizottságot a kórház létesítése tekintetében, most pedig ezen eszme kivihetőségének megállapítása után ezen állásponttól eltér, visszamegy egy már elejtett álláspontra; ami némileg feltűnő, mert maga a járvány-kórház létesítése kérdésében kiküldött szűkebb bizottság a Süteő-féle telket a városi tanácsnak ajánlani elhatározta, s ezzel megelőzőleg kifejtett egyéb irányu próbálgatásokkal, a kórház létesítésének kérdésével leszámolt, azt ő is elfogadta. Ezen fordulatok s ebből folyó eredmények után a következetességet nem tudjuk constatálni.

Zárórai intézkedések.

A kolera-járvány fellépésének megakadályozása céljából megállapított záróra kitűzése tárgyában tartott városi tanácsulési jegyzőkönyv hiteles kivonata következő:

„Az 1892. évi október hó 11-én Rimaszombatban tartott városi tanácsulés jegyzőkönyvének hiteles kivonata.

3853/1648. sz. 1892. Alispáni hivatal 18139. számú végzésével másolatban közli a megyei főorvosnak a cholera-járvány fellépésének megakadályozása iránt tett javaslatát. A záróra kitűzése és megállapításán kívül a javaslatban foglalt intézkedések hatóságunk által már előzetesen megtétetvén, e tekintetben ez idő szerint újabb intézkedésnek szüksége nincs. Nehogy azonban a rendes életmód megzavarására alkalom és mód adassék, az alispáni hivatal végzésének megfelelően, vendéglők, a pálinka és sörmérések, korcsmák, kávéházak s mindazon közhelyeken, melyekben zajosabb multságok szoktak tartatni, — a záróra kivételesen további intézkedésig esteli 10 órában állapittatik meg, — r. kapitány utasittatik, hogy ezen meghagyást pontosan és szigoruan ellenőrizve, az ez ellen vétőket büntesse. — Ezen, úgy a cholera ügyében már előzőleg tett rendelkezésről az alispáni hivatal jelentéssel értesítettik“.

A tanács ezen határozata a városi rendőrkapitányi hivatalnak foganatosítás végett kiadtván, a rendőrkapitányi hivatal azt a következő végzés kíséretében kézbesíttesse a vendéglő, kávéház- és korcsma-tulajdonosoknak:

1379. sz. kig. 1892. Ezen tanács-végzés azon figyelmeztetés mellett közöltetik, miszerint az ez ellen vétők az 1879: 40. t.-cz. 74. §-a alapján 50 frt, illetve 200 frtig terjedhető pénzbüntetéssel lesznek megbüntetve.

Városi rendőrségnek szigoruan meghagyatik, miszerint a záróra megtartására örkődjenek, — az azt be nem tartó nyilvános helyek tulajdonosait azonnal jelentsék be.

Rimaszombat, 1892. okt. 13.

Barna Imre,
rendőr-kapitány.

Felelet

„egy közgazdasági kérdés“-re.

E lapok 22-ik számában felvetett általános vonásokban — több életre való eszme között — a gyümölcsfa-tenyésztés ügye. Felhívtak megyénk lelkészei, tanítói és körjegyzői, hogy hivatali helyzetöknél fogva legtöbbet tehetnének annak általánossá tételében a nép között; ezáltal mind maguknak, mind községük lakóinak anyagi és erkölcsi gyarapodását hathatósan előmozdítanák.

Szóról-szóra igazak ezek az ámenek; ha

nem aztán a kivitelnél igen sok hiba van ám a kréta körül!

Hogy a gyümölcsfa-tenyésztés anyagi hasznot nyújt a vele fáradozóknak: megmutatta a jelen év bő termése. Ez évben ontotta a fa az áldást és a mely fa okszerűleg metszés által elő nem volt készítve a nagy termésre, az mind áldozatává esik bő termésének.

Okszerű kezelés? Hát mi az? Kell is ahhoz — hogy gyümölcsösöm legyen — valami nagy tudományos okoskodás? mondja sok vidéki ember! Kél a fa magától, fel is nő; csak a termését kell leszedni, aztán egy kotla neki s készen van a jó szilvórium!

Igen ám! hanem az ilyen ősi okoskodás után aztán úgy jár a gazda, hogy egyszer: hopp! máskor: kopp!

Megyénk úgy talajára, mint az ég alji viszonyok tekintetében igen kedvező a fatenyésztésre. Hogy azért nem tudjuk kellőleg kihasználni a kezünkbe adott alkalmat, annak egyik fő oka:

1. A népiskola, mert daczára annak, hogy a gyümölcsfa-tenyésztés egyik fontos tantárgyként van feladatul tűzve; mégis nem felel meg a hozzá fűzött kívánalomnak.

Már pedig az újabb tanító nemzedék a tanító-képző intézetekben alapos készültséget nyer nemcsak az elméleti, hanem a gyakorlati faiskola kezelésben is. Hetenként több, mint 10 órát dolgoznak a tanító-növendékek az intézetek kertjeiben.

Kijöve az életbe, a legtöbbször holt töke marad a nem csekély fáradsággal szerzett kertészeti ismeret, mert nincs ahol értékesíthetné, a gyakorlati életben felhasználhatná azt. Erre ugyan azt mondja valaki: „Hát hiszen ott vannak a községi faiskolák!“ Ott? Hol vannak azok kérdem? Tessék mutatni a megye összes falusi iskolái mellett tizedet, mert azt csak nem nevezhetem faiskolának, hogy holmi hegyszakadékban, vagy a senkinek nem kellő mocsáros helyen körül árkolnak egy arasznyi földterületet s azt mondják annak a tanítónak: Nesze, itt a faiskola-helyiség, de aztán lássuk, hogy mit tudsz?! Ilyen helyen persze nem sokat tud, vagy semmit sem tehet.

Ennyiben oka a népiskola a gyümölcs-tenyésztés pangásának; de lássuk a másik okot!

A közoktatási törvény elrendeli a faiskolának alkalmas helyen való kihasznátását, valamint az iskolák által üzembe vételét, de annak megvédéséről — valljuk meg őszintén: hatóságaink egyáltalán nem tettek semmit. Legfőleg ott szerepel a tanfelügyelőség statisztikai kimutatásában vagy utasításában, de a valóságban édes kevés helyen található. Már pedig, ha meg van hozva a törvény, hajtassék is az végre! Ha felállított a faiskola: óvja meg a törvény öre mint közvagyon, mely nemzedékek anyagi jólétét van hivatva megalapítani!

Vannak megyék, hol e tekintetben óriási nagy eredményeket értek el. Pusztaságok, — hol csak bogáncs és kóro termett, — ma gyümölcsfa-erdők lettek. Ott van Békés, Csongrád, Csanád, aztán Körös, Kecskemét homokos vidéke, ez utóbbi helyeken csak kajszai barackból millió felüli összeget vettek be évenként. Aztán érdekes még Ung és Beregmegye, hol évente jutalmi díjakat tűz ki a megye a tanítók között; csekély 10—20 frnyi összeget elnyerik azok, kik egy óra alatt legtöbbet tudnak oltani, aztán azok, kiknek oltásából a legtöbb foganszik meg. Ezek által is — ki vonná kétségbe — hogy hatalmasan előmozdítatik a gyümölcs-tenyésztés?

Miért ne lehetne ezeket itt nálunk is megcselekedni az egyes tanítói közgyűlések alkalmával?

Hogy mily hasznot hozó a gyümölcsfa-tenyésztés, arra nézve itt megyénkben mutatok egy példát kicsiben: Egy félhold területű bőségen, melynek felét még épületek foglalják el, van 108 drb nemesített fa, ebből 75 drb almafa. Az okszerű metszés alatt tartott fák már évek óta adtak annyi gyümölcsöt, hogy a házi szükségét kielégítették. Ez évben pedig minden fa egyre-másra termett 1—1 véka gyümölcsöt. — A válogatott faju téli almákat pár hét alatt azon

környék uri asztalai számára 1 frt 20 krjával elkaptok. Megjegyzendő, hogy tiz évvel ezelőtt lettek e fák magról kelesztve, majd később nemesítve az illető tulajdonos által.

Aztán ugyanott láthatni szőlészetet e filloxerás világban a falakon, sodronyokon, redélyzetten. Szűk udvarban hordószámra szüretelt a tulajdonos és adta el a finom csemege-szőlőt már augusztusban.

Ösmerjük népünknek azon megrögzött szokását, hogy mindent felülről vár, reménybeli dolgozást magától nem szeret tenni semmit. Tegyen hát a hivatott felsőbbség! kényszerítse a községet a törvény végrehajtására, a faiskoláknak czélszerű helyen leendő kihasznátására, továbbá, hogy az legalább jó eleven törvénnyel körül töltsék, s kárttevő bűnhődjék szigorral, a faiskolakezelő az első években legalább napszámban részesíttessék, később a kert fenntartja önmagát. A faiskola területe legkevesebb fél hold legyen, hogy abban úgy magvak, mint a kiültetendő csemeték megférjenek, hogy e mellett a konyhakertészetre is elég tér fusson. De meg 60—70 iskolás gyermeknek kellő térségre, utakra is van szüksége, hogy kártétel nélkül elférjen.

Azon ellenvetés, hogy „nincs itt hazája a gyümölcsnek“, csak a semmittevő, munkakerülő mondása; mert nincs oly hely, hol a gyümölcsfa ne tenyészhetnék. A száraz, partos helyen a körte, a vizenyős helyen az alma, a szilva, barack, szóval a csontár-féle mindenütt — megterem.

Ha soraim talajra találnak, hiszem, sőt tudom, hogy 10—12 év múlva falvaink, utcái, gazlepett kertjei, most ronda udvarai megrakott gyümölcsfákkal fognak ékeskedni.

Hogy miként lehetne ezt keresztül vinni, arról más alkalommal!

Csizy Miklós.

SPORT.

Agárverseny.

Nagy aggodalmakat fűztek az agárverseny sikeréhez a sport fiai. A verseny napját megelőző délután könyeivel áztatta meg az ég az üde pázsitot sikossá tette a talajt, mintha ellenségévé szegődött volna a versenynek. Borultak lettek a kedélyek, eltűntek a mosolyok az arcokról, a nagy ábrándok, a merész számítások csak egy kezdő pontban összpontosultak az urlovasok részéről: milyen idő lesz holnap? A természet nagy ura meglepetést szerzett számunkra, reggel teljes örömmel üdvözölhették a pompájában ragyogó napot. Gyönyörű reggel volt. A nap buksi fejéből szerte lövelte sugarait, meg-aranyozta a tájakat. A szél gyenge fuvallata hívóan hajlongatta a zöld pázsit csillogó fűvét. A verseny urlovasai egy-egy röpke sohajjal váltak meg a gondtól: „busuljon a ló, elég nagy a feje.“

Fél tiz órákor volt a találka a simonyi malomnál. Ott gyülekeztek az urlovasok. A verseny délelőtt 10 órákor vette kezdetét. Huszon-négy urlovas indította meg a hajszát, Ragályi Kálmán vezetése alatt a simonyi lapon. Agarakat neveztek: Fáy Barnabás „piszkos“ és „szarvas“, Draskóczy László „fecske“, Szelezky Dénes „piszkos“ és grf Almássy „zóna“ néven. Szelezky Dénes a versenyen nem jelent meg, grf Almássy „zóna“-ja pedig nem futott. A versenyen összesen három agár vett részt, melyek közül az első díjat Fáy Barnabás „szarvas“-a nyerte egy 100 frt értékű, teljesen felszerelt nyereg-szerszámban. A második díjat a Draskóczy „fecske“-je vitte el. A rendkívüli érdeklődés mellett lefolyt hajszát délután két órákor ért véget, melyet a simonyi gyepen rendezett kedélyes közebed követett. Megcsendültek a poharak, megeredtek a toasztok, villogtak azok a bogár fekete szemek, rázendített Palócz egy-egy jó magyar nótára és olyan vidám hangulat, olyan fesztelen jó kedv. uralgott a társaságban, melyre a jelen voltak mindenike örömmel fog visszaemlékezni.

A közebeden résztvett hölgykoszorút következőkben állíthatjuk össze: özv. Bihary Lajosné, Kubinyi Gézané, Szentmiklóssy Istvánné, Varga Andrásné, Gróf Almássy Arthurné, Fáy Victoriné, Kubinyi Andrea, Kubinyi Szeréna, Fáy Margit és Lenke, Izsépy Mártha és Ida, Farkas Matild, Vajda Róza, Bihary Lujza és Iza. Ragályi Kálmán éltette a megjelent hölgyeket; Draskóczy László poharat emelt a nap hőse, Fáy Barnára, Kubinyi Géza országgyűlési képviselő Ragályi Kálmánra, mint az agarász-egylet ügybuzgó vezérére. A közebed után tánczra perdült a tüzevéru ifjúság s lepke módjára repült tova a pázsiton. Örvendett az ember, mikor e jelenetet látta és akaratlanul is rá gondolt arra a régi boldog időkre. Csak az ég nem békült ki velök s újra könyezett. A mulatságnak azonban ez sem vetett véget, mert karpótlásul gróf Almássy szolgabíró vendégszerető házában folytatták kivilágos-kivirradtig azt, mit elhagytak a simonyi gyepen.

A szivélyes, szeretetre méltó nyájas házi-asszony grf Almássyné pedig gyöngéd figyelme által kötelezte le vendégeit. Éljen a sport!

Vadászati hírek.

A rimaszombati vadásztársaság egy kis társasága f. hó 9-én Szelezkén, Szuhán és Pongyelokon vadászott. Az eredmény 10 nyul volt.

Az első fázánt a helybeli vadásztársaságból Lukács Géza t. m. főjegyző ejtette zsákmányul.

Szalonka-vadászat ideje is bekövetkezett. Most huznak az erdei szalonkák az északi vidékekről a tengermellekre. A vadászok felhasználják ezt, hogy a vándorlókiból néhányat itt maraszszanak az asztalra pecsenyének. Az első Polgári Károly lőtte.

Vadászat a kis erdőn. F. hó 11-én a következő vadászokból álló társaság indult a „kis erdőre“ vadászni: Máriaassy László, Török Bálint, Szakall Vincze, Polgári Károly, Hámos Aladár, Bornemisza László, dr. Szabó Samu, Nagy Ferencz, Badinyi Gyula, Held Ede, Melezer Gyula, Lovcsánszky Ferencz, Hennyey Kálmán, Rady István. Nint vendég jelen volt Jekelfalussy Lajos honvédezedes is. Zsákmány: 9 szalonka, 3 császár madár, 1 róka, 12 nyul.

Nagy nyul és fázánvadászat volt f. hó 13-án a kis erdőn. A vadásztársaság 25 főből állott. Zsákmányul esett 66 nyul, 6 fázán, 2 fogoly. Vadászaink tehát jól működtek.

Meghívó.

A gömörmezei ált. tanító-egylet rimaszombati járásköre, f. évi október hó 26-án, d. e. 9 órákor, Rimaszombatban, a községi faiskola tanácstermében tartja őszi közgyűlését, melyre az egyleti tagok és a tanügy-barátok tisztelettel megkivátnak.

A gyűlés tárgyai:

I. Próba-tanítás a közs. leányiskola IV. osztályában.

II. A próba-tanítás megbirálása.

III. Füzési Márton, „A hazugságról“ irt értekezésének tárgyalása. Előadó: Kathona Géza.

IV. „Czélszerű-e az álló irás behozatala a népiskolában?“ czimű tétel tárgyalása. Előadó: Nagy Zoltán.

V. Simkó Endre, „Gömör-Kishont-megye Földrajza“ czimű könyvének ismertetése. Előadó: ifj. Járossy Endre.

VI. Egyleti folyó ügyek.

VII. Indítványok.

Kelt Tiszolczon, 1892. okt. hó 12-én.

Ifj. Járossy Endre,
iköri elnök.

HIREK.

— **Főispáni körut.** Hámos László főispán ő méltósága múlt vasárnap városunkba — székelyére — érkezett; itt elnökölt az állandó választmány ülésén s miután több hivatalos dolgait elvégezte, hivatalos körútjának folytatása végett f. hó 13-án, Török Gyula vármegyei aljegyző kíséretében tovább utazott. 13-án, csütörtökön volt Jolsván, 14-én Nagy-Röczén. Mindkét helyen nagy ünnepélyességekkel fogadták, tiszteletére bankettet rendeztek.

— **Hymen.** F. hó 11-én vezette oltárhoz Kelemérben, dr. Fonet Gyula a bájós és szeretetre-méltó: giczei Diószegi Piroskát. A völgyény szülei a következő értesítést adták ki: Fonet Jenő nyug. kir. törvényszéki elnök s neje ajnácskői báró Vécsey Erzsébet, örömmel tudatják fioknak Fonet Gyula áll. tud. tudor és Gömör-megye árvaszéki jegyzőjének, giczei Diószegi Piroskával, özv. giczei Diószegi Zsigmondné, szül. vadnai Vadnay Piroksa s néhai boldog emlékezetű férje giczei Diószegi Zsigmond leányával, folyó évi október hó 11-én, Kelemérben történt egybekelését. A menyasszony szülője pedig a következőt: Özv. giczei Diószegi Zsigmondné, szül. vadnai Vadnay Piroksa, örömmel tudatja az ő és boldog emlékezetű férje giczei Diószegi Zsigmond leányának giczei Diószegi Piroskának, Fonet Gyula áll. tud. tudor s Gömör-megye árvaszéki jegyzőjével Fonet Jenő nyug. kir. törvényszéki elnök s neje ajnácskői báró Vécsey Erzsébet fiával folyó évi október hó 11-én Kelemérben történt egybekelését. Tartós boldogság kísérje az új pár frigyét!

— **Fényes esküvő** f. hó 11-én d. u. 4 órakor a helybeli református templomban vezette oltárhoz Kalmiczky Géza tornallyai kir. aljárásbíró Molnár Margitot, Molnár Lajos tamásfalusi föld-birtokos s neje Bornemisza Emma bájós leányát. Fényes násznép kísérte az ifju párt szebbnél-szebb fogatokon a templomba, hol a legelőkelőbb s legnagyobb számú hölgyközönség gyült együvé. Pontban 4 órakor előrobogtak a díszes fogatok, s az előkelő násznép néhány percczel később együtt volt a templomban, s Terhes Pál megkezdte a gyönyörű költői gondolatokban gazdag beszédet, melynek végeztével az esketés megtörtént. Mint násznagy Hevessy Bertalan, mint kísérő Szentiványi Árpád orsz. képviselő szerepelt. Mint nyoszolyó-lányok: Hevessy Mariska (fres selyemben), Bornemisza Elemér vőfély karján, Fáy Margit (fehérben), Szeleczky Zoltán vőfély, Farkas Matild (rozsaszín selyemben), Török Gyula vőfély és Szeleczky Jolán (rozsaszín selyemben), Farkas Géza vőfély karján. A hölgyek közt a násznép körében ott láttuk még Hevessy Bertalané (zöld selyemben), Kubinyi Aladárné (zöld plüsbén), Kubinyi Marika (rozsaszínben), Horváth Béláné szül. Kalmiczky (sötét drapp selyemben), Szakall Andrásné (szürke selyemben), Molnár Józsefné (rozsaszínben, vörös-bársony belépővel), Lukács Gézné (fekete selyemben), Márton Anna (ilja selyemben), Kubinyi Andorné (rozsaszínben), Török Éva (fehérben), Szentmiklóssy Istvánné (citromsárga selyemben), Máriaassy Gizella (fekete selyemben), Máriaassy Lenke (feketében), Szentmiklóssy Augusztia (feketében), Szontagh Zoltánné (feketében), Szakall Vinczéné (fekete selyemben), Szentmiklóssy Gyuláné (égszínkék selyemben). Az urak közt láttuk a már említettek kivül még az örömapát Molnár Lajost, Bornemisza István orsz. képviselőt, Szentmiklóssy Istvánt, Kubinyi Aladárt, Kubinyi Andort, Hámos Aladárt, Nagy Elemért, Glósz Gyulát, Marton Istvánt, Horváth Bélát, Szeleczky Dénest, Szakall Andrást, Szakall Vinczét, Török Lászlót, Farkas Zoltánt, Szeleczky Árpádot, Máriaassy Gyulát, Szontagh Zoltánt, Madarassy Zoltánt. Esküvő után uzsonna, majd táncz következett, igazi magyar lakadalom módjára, melyet az esti órákban gondosan felszolgált s az ifju párra mondott pompás felköszöntők által fűszerezett vacsora szakított félbe, hogy a lakadalmi jókedv annál vidámabban folyjon tovább. Az ifju pár reggel utazott új otthonába. Tartós boldogság derítse őket új világukban is!

— **Esküvő.** Vaskó László edelényi fiatal tanító folyó hó 15-én, délután tartotta esküvőjét Bodon Zsuzsannával, özv. Bodon Gyuláné csinos leányával. A menyasszony részéről a vőfély Bodor László, lapunk munkatársa volt. Tanukul szerepeltek Szabó György polgármester és Török József, községi fiúiskolai igazgató. Az esketési szertartást Szalóczy Dániel ev. ref. lelkész tartotta. Áldás és tartós boldogság kísérje frigyüket!

— **Eljegyzés.** Rakottay József helyb. könyvkötő, papir- és könyvkereskedő cég tagja eljegyezte f. hó 16-án Benyo Mariskát, Ujházy Lajos megyei főjegyző örökbe fogadott leányát. Sok boldogság fűződjék a kötendő frigyhez!

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyi miniszter Markó István rimaszombati kir. járásbírósi joggyakorlót az ipolysági királyi törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki. Midőn kine-

vezése felett egyrészt szívből örülünk, másrészt el nem mulaszthatjuk sajnálatunk kifejezését adni körünkből való távozásá miatt. — Legjobb kívánataink kísérjék új állomására!

— **Áthelyezés.** Szeredinszky Sándort a rimaszombati kir. ügyészség alügyészét az igazságügyminiszter táviratilag rendelte az eperjesi kir. ügyészség vezetésére. Valószínű, hogy már mielőbb ki is lesz nevezve jelenlegi ideiglenes állására s mi már legközelebb azon helyzetben leszünk, hogy őszintén gratulálhassunk neki.

— **Sárkány Imre** főgymnasiumunk jeles történet-tanárát azon kitüntetés érte, hogy a sárospataki irodalmi-kör két történeti munkát, egy ókori s egy újkori tárgyat bíráltra neki kiadott. A munkák szerzői, minthogy pályázatról van szó, titokban lettek tartva.

— **Ifjusági tornakör.** Múlt hóban alakult meg a rimaszombati egyesült prot. főgymnasiumban 35 taggal a már a múlt iskolai évben tervbe vett s részben már akkor is szervezett tornakör. Célja a körnek a testedző tornaszatnak oly mérbeni fejlesztése, hogy a jövő évi júniusi országos tornaversenyen a díjat senki ne ragadhassa el előle. Természetesen ez mégis csak másodrendű cél, mert a főcél magában e szóban van kifejezve: testedző tornaszat. És hogy e célra vezető eszközöket a kör mily nagy mérvben akarja felhasználni, kitűnik abból is, hogy terve szerint a verseny a színhelyére Budapestre gyalog szándékozik menni, a mi pedig nem is oly kis dolog, ha a Rimaszombat és Budapest közötti utvonat hosszát szemügyre vesszük. Szervezet egészen katonai s olyan lesz kiképzése is. Tanári elnöke a körnek Schönleitner Károly torna és rajztanár, ifjusági elnöke Kovács László VIII. osztályú tanuló. Van dobos és trombitás is, az első tisztt Török József VIII. oszt., a második Noszko István VIII. oszt. tanuló, ki egyszerű pénzárnok is a körnek; a jegyzőkönyvi ügyek vezetésével Netkovszky Ernő VIII. oszt. tanuló van megbízva. A kör tagjainak igen szép egyenruhájuk van: sötétkék pantalló vörös zsinór szegélyvel, ugyanolyan színű bluz vörös vitézkötéses zsinórzattal vállán, dragoner piros zsinórral és aranygombbal és tiszti szabású sapka elől arany rózsával, végre fehér szarvasbőr keztyű egészíti ki a minden ízében elegans és izléses öltözetet. Megkülönböztetésül az ifjusági elnök gallérja egészen aransávós, az előtornászokén kettő s a többi tisztviselőkné egy aransáv van, míg a „legénységi“ tagok gallérja ezüsttel van sávözva. Részünkről csak örömlünknek adhatunk kifejezést a felett, hogy a tanuló ifjuság a mindenestre fáradtságos, de szükséges testedző tornaszatnak ily mérvű gyakorlására adja magát.

— **Nekrológ.** Salamon Ferencz, a kitűnő történettudós hétfőn reggelre virradó éjjel gyomor-rák következtében meghalt. A boldogult a magyar tudományos világnak nagy büszkesége volt s széles tudásával, erős kritikájával, remek prózájával a hazai történettudomány egyik vezéralakja volt. Mint aesthetikus és kritikus ugyan-csak előkelő helyet foglalt el irodalmunkban. Egyetemünknek egyik díszes és kitűnősége volt, hallgatói nemcsak tisztelték, de szerették is. — Nagy munkái közül nevezetesebb Budapest története, melyet a főváros megbízásából írt, s melyből eddig csak két kötet jelent meg; — utóbbi években a „Budapesti Közlöny“ is szerkesztette. Halálhíre országos részvétet keltett, mert nemcsak tudományos és irodalmi köreinek, de egész közéletünk kiváló tagját gyászolja az elhunytban. Ezen megemlékezéssel tartoznak a hírlapírók a hírlapíróknak.

— **Balogfalván** Dienes Kálmán ottani birtokos, Ozsvát András hivatalosan körözött és a csendőrség által is üldözött, étes születésű, közveszélyes csavargót három héttig rejtgette udvarában a nélkül, hogy erről az illetékes tényezőket értesítette volna, sőt a nála nevezett csavargó elfogatása céljából megjelent csendőrségi őrzáratot félre vezette, a mennyiben nevezett közveszélyes egyént előttük el is bujtatta, míg nem a hiába való hosszas nyomozás közben besugár által sikerült az ajnácskői m. kir. csendőrsparancsnokságnak őt — nevezett birtokos udvarában elrejtett helyen — el fogni. — Az eset a rimaszécsi járás főszolgabírói hivatalához följelentetett, mely hivatra leendő az ügyben behatóbb nyomozást foganatosítani. Gyanus, de annál szomorubb képet nyújt a jelenség, a mely a közbiztonsági szolgálat ellátására hivatott közege működési eredményének meghiusítását jelenti.

— **Pelsücz-jolsva-murányi-vasut** építését már is a jövő hét folyamán megkezdik. — A vasutvállalkozó br. Erlanger bankár, de az erkölcsi erő, mely nélkül az anyagi erő, a pénz, aligha tehetett volna sokat, Kubinyi Géza országgyűlési képviselő, ki ennek létesítése érdekében minden követ megmozgatott. E 43 kilométeres vasutvonal kiépítését valószínűleg követni fogja a pelsücz-nagyszlabos-csetneki vonala-é is.

— **Ellenőrzési szemle.** Cseh Antal cs. és kir. 25-ik gyalogezredbeli főhadnagy néhány nap óta városunkban időzik. — Folyó hó 10-én tartotta az ellenőrzési szemlét Feleden, 13-án Bátkában, 15-én Rimaszécsen s ugyancsak jelenlétében fognak azok megtartatni városunkban is november hó 2. és 3. napján.

— **Egy fontos rendelet.** A honvédelmi miniszter az összes katonai hatóságokhoz körrendeletet intézett, hogy a mennyiben a kolera-vész bekövetkezhetése sürgössé teszi, az ellenőrzési szemlék megtartása tárgyában a legrövidebb idő alatt intézkedjenek, nehogy az esetleges járvány idejében a szemléken megjelenő tartalékos katonák által a ragály tovább terjesztessék.

— **A vidéki színészet érdekében.** A színészet általában mindig melegen pártoló miniszterelnökünk már megtette az első lépést arra nézve, hogy a vidéki színészet állami segítségével részeseüljön. A belügyi költségvetésben (XV-ik fejezet 5-ik cím alatt) tízezer forintot irányozott elő a fentebbi célra a következő motíválással: „A vidéki magyar színészet segélyezésére felvett tízezer forint teljesen indokolva van azon érdekek által, melyeknek a vidéki színészet szolgál, és pedig nemcsak közmívelődési, hanem hazafini tekintetből is. Sőt ezen összeg csekély ama nagy érdekekhez s ezen érdekekből kifolyólag a vidéki színészet által teljesített szolgálatokhoz képest. A javaslatba hozott tízezer forintnál többet kellene a jelzett célra felvenni, de tekintettel a takarékoság követelményeire, ezuttal ezen összegre kellett szorítkozni“. Kívánjuk, hogy ezen indoklás kedvező hatást s serkentő befolyást gyakoroljon mindazokra, kik a vidéki színészet iránt érdeklődéssel, a színügy művelődési ereje iránt érdeklődéssel bírnak.

— **Szőlőbirtokosok figyelmébe.** Amerikai és mindennemű szőlővesszőket a földmívelésügyi ministeriumtól rendelhetni meg. — A megrendelés könnyítésére kész ívek állanak a közönség rendelkezésére — („Megrendelési ív amerikai szőlővesszőkre“ címmel), melyek minden vinczellétképezténél, ha ez iránt oda fordulnak, kaphatók. Kinek szüksége van vesszőkre a megrendeléssel ne késsek, mert a határidő október hó 31-ig tart.

— **Fecskendő-tábor a megyeháza udvarán.** A megyei tüzendészet fejlődése szempontjából örömmel constatáljuk a tény, hogy 6 drb nagy, 10 drb kisebb fecskendő érkezett Budapestről a községek részére. A vármegyei kormányzat tehát a legerélyesebben hajtja végre a tüzendészetre vonatkozó törvényeket s rendeleteket, erre enged következtetni ezen legújabb örvendetes tény is. A fecskendők legközelebb az illető községek által átvételnek. Kívánjuk, hogy minél kevesebb szükség legyen rájuk.

— **Betörés.** Özv. Paczek Emilné házába múlt szerdán éjjel egy vakmerő tolvaj hatolt be, betörvén az ajtót. Az erős záruk az értékesebb holmikhoz utját állván, csakis a cselédeknek keze ügyébe eső ruháit s abban talált kevés pénzüket emelhette el. — A rendőrség a vakmerő tolvajt erélyesen nyomozza. Ha meg nem találja, bizonyára nem a tolvaj lesz az oka.

— **Kereskedők mértékének megvizsgálása.** A budapesti mérték-hitelesítő hatóság egy hivatalnoká itt járt f. hó 14-én, végig vizsgálta az alkapatány s két hajdu által kísérve, az összes kereskedők mértékeit, — illetve azokat összehasonlította a nála levő mértékekkel. A hol a mértéknél egy grammnyi különbség többet talált, ott a mértéket elkobozta. A kereskedők között nagy a felháborodás, hogy az eljárás oly feltűnő alakban történt, hogy hitelesített mértékeiket elkobozták, holott azokon csak a természetes kopás okozta, nagyobb súlyoknál alig számba vehető fogyatkozást lehetett constatálni. A kereskedők sérelmesnek találják azt is, hogy állítólag sem törvény, sem rendelet által nem lettek kötelezve arra, hogy hiteles bélyeggel ellátott mértékeiket a kopásra való tekintettel, bizonyos időn belül becseréljék. Az eljárás módja mellett még kereskedői reputációjukat s hitelüket is veszélyeztetve látják. — Ugy értesülünk, hogy ezen tárgyban a kereskedelmi s ipar-kamarához is jelentéssel élni kívánnak. Adjuk a tényeket, amint azokról értesültünk s fenntartjuk magunknak az alkalmat, hogy esetleg bővebben is foglalkozzunk e tárggyal.

— **Himlőoltott hus.** A belügyminiszter rendeletet adott ki az összes törvényhatóságoknak, hogy a himlőnyirk termelésére használt borjúk husa, bár ez különben nem ragályos és nem egészségtelen, mégis teljesen elkülönítve kezeltessek a mászárshékekben, mivel kevesebb táp-erejénél fogva meg nem engedhető, hogy a teljesen egészséges borjúhússal egy árbán mérésék ki.

— **Dr. Kemény Ignác,** losonci orvos, fogművész assistense, f. hó 17-ig meghosszabbította itt tartózkodását. Található addig a „Rózsában.“

Törvénykezés.

Huszenöt év múlva, Szép tavasz volt, melyet csak a költők álmodhatnak. A természet egész pompáját kitartha az emberek gyönyörűségére. A mező telve virággal, melyeknek kelyhei pazuul szórták illatjukat; mindenütt megelégedés és boldogság honol. — Az emberi gyenge szív nem állhat ellent ennyi kéjnek s önkénytelenül is belé lopódzik a kimondhatatlan, édes érzélem, mit köznapi nyelven szerelemnek neveznek.

Vadregényes erdőktől és a virágok száz-ezreivel tarkázott rétektől szegélyezett Rima partján a füzek le-lehajló lombjai oly csábosan sutogtak azon föld feletti érzelemtől, hogy Sz. G. A. sem volt képes az ingert s csábót magáról eltávolítani. Feltámadt lelkében — bár nem volt köznapi ember — a szerelem, s nem nyugodhatott addig, míg lelkének szenvedélyét nem önthette ki „valakinek“ lábai elé. A „valaki“ nem is késett soká, mert csakhamar feltalálta a rokon keblet B. J. személyében. Boldogságuk oly nagy volt, mint mikor a harmatot a nap avagy sugara csókfosva szívja fel a rózsá szirmait.

Huszenötösör nyitlak már virágok a réten, ugyanannyiszor zöldült újra az erdő s huszenötösör látták a szöke Rimát jégpánczéltjától megmeregvedve, a füz le-lehajló ágai.

Megjött újra a szép tavasz, a rét teli volt illatos virággal, az erdő hangosabb a madárdaltól, újra feltámadt keblekben az örök ifju szerelem s közel volt a nap, melyen újra felelevenítsék eltöltött boldogságukat. „Ezüst“ menyegzőre készültek. De „ember tervez, az asszony végez“. A nagy boldogság annyira áthatotta, hogy az Isten háza helyett a kir. törvényszéket kereste fel s ennek áldást hozó végzését akarja kinyerni arra, hogy újra élvezze a „rózsa“ illatát, mert Wekerle roppant nagyratörő reformjai folytán a valuta-szabályozás következtében az „ezüst“ ugy is értékét veszti, kimenvén a forgalomból. A törvényszék igen gyengéd nemtő, különösen tudja méltányolni a jogos és elodázhatatlan követelést — s bár egyelőre csak három óra — de mégis megengedte a szerelmes asszonynak, hogy újra élvezze a „rózsa“ illatát. Sub rosa megsugom, hogy a rózsának tövisei is vannak, különösen mikor közel van ahhoz, hogy „hecesepec“ legyen.

Kereskedelem és ipar.

3050/1892. sz. A m. kir. államvasutak gépgyárának és a diósgyőri m. kir. vas- és aczélgyár igazgatósága ez utóbbi gyár részére az 1893. évben szükséges mangantartalmu tükör nyersvasra, ferromanganra, 40% mangantartalommal, ferromangansiliciumra, ferrosiliciumra, ferromanganra 175% mangantartalommal, folyópárna és magnésitkőre pályázatot hirdet.

Ajánlatok 1892. év október hó 15-ig az említett igazgatósághoz, Budapesten, nyújtan-dók be.

3047/1892. sz. A m. kir. államvasutak gépgyárának és a diósgyőri m. kir. vas- és aczélgyár igazgatósága ez utóbbi gyár részére az 1892/93. évben szükséges különböző hosszúságú és minőségű bányafa szállítására pályázatot hirdet.

Az ajánlatok 1892. évi október hó 20-ának déli 12 órájáig az említett igazgatóságnál, Budapesten, nyújtan-dók be.

3049/1892. sz. A m. kir. államvasutak gépgyárának és a m. kir. diósgyőri vas- és aczélgyár igazgatósága ez utóbbi gyár részére az 1893. évben szükséges és különböző mennyiségű jegenyefenyü gerenda, lécz, zsindey és deszka, továbbá luczfenyüléc és deszka, szurkosfenyüfa deszka és ladik készítéséhez való II. minőségű jegenyefenyüfa szállítására pályázatot hirdet.

Ajánlatok 1892. október 31-ének déli 12 órájáig az említett igazgatóságnak, Budapesten, nyújtan-dók be.

2928/1892. sz. A m. kir. államvasutak Budapest déli üzletvezetősége világító, tisztogató, kenő és távirduai anyagoknak, mint különböző kőolajok, csepü, juttefonál, tisztított kender, faggyu, rézgálicz stb. szállítására pályázatot hirdet.

A kőolaj szállítására egy évre, a többi anyagoké három évre fog biztosítani.

Ajánlatok f. évi október hó 25-ének déli 12 órájáig az említett üzletvezetőség I-ső osztá-lyához nyújtan-dók be.

2929/1892. szám. A m. kir. államvasutak Budapest-dunabalti üzletvezetősége különböző anyagok, mint csepü, faggyu, juttefonál, különféle tisztító és kenő ótványolaj szállítására pályázatot hirdet.

Ajánlatok 1892. évi október hó 25-ének déli 12 óráig az említett üzletvezetőség I-ső osztályánál nyújtan-dók be.

3006/1892. sz. A m. kir. államvasutak igazgatósága a folyó év II. felében összegyűlt ócska fémnemü anyagok, mint sárgaréz, vörösréz, fehér-réz stb. eladására pályázatot hirdet.

Ajánlatok, melyek kész mennyiségre is tehe-tők, f. évi október hó 22-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak igazgatóságának anyag- és és leltár beszerzési szakosztályához nyújtan-dók be.

3027/1892. sz. A m. kir. államvasutak deb-recezeni üzletvezetősége a saját vonalai részére szükséges csepü, faggyu, juttefonál és különböző ásványolaj szállítására pályázatot hirdet.

Ajánlatok 1892. évi október 29-ik napjának déli 12 órájáig az említett üzletvezetőség I. osztá-lyához nyújtan-dók be.

3048/1892. sz. A m. kir. államvasutak gépgyárának és a diósgyőri m. kir. vas- és aczélgyár igazgatósága ez utóbbi gyár részére az 1893. évben szükséges bükkfaszén szállítására pályá-zatot hirdet.

Ajánlatok 1892. évi október hó 29-én déli 12 óráig az említett igazgatóságnál, Budapesten, nyújtan-dók be.

Ezekről a miskolczi kereskedelmi és ipar-kamara az érdekelteket értesíti és kívánatra bő-vebb felvilágosítással is szolgál.

Miskolcz, 1892. október 7-én.

Miskolczi kereskedelmi és iparkamara.

Irodalom.

„Magyar Génusz.“ Minden várakozást fel-ülmul az a siker, melyet a „Magyar Génusz“ legujabb száma aratott. Az izléses, diszes kiállít-ás, a modern technika újabb vívmányairól tanuskodó remek illusztrációk s a páratlanul gazdag szellemi tartalom vetélkednek egymással. Kétség-kívül nagy része van a „Magyar Génusz“ ez újabb sikerében a „Kosmos“-nak, Magyarország elsőrangú műintézetének, mely utólréhetlen mű-vészies formában állította azt elő.

A gyönyörű illusztrációk közül kiemeljük: „A király a gyakorló térre készül“. „Tűzvonal védő-sánczok mögül“. „Hadgyakorlatok: A lo-vasság rohama“. A bolgár kiállításból: „Erdé-szeti kiállítás“. „Idegenek pavillona“. „A kolera főfészke Hamburgban: a legrégebb városrész“ stb.

A gazdag szellemi részből megemlítjük: Dóczi Lajos, nagynevü költőnk és a „Magyar Génusz“ állandó munkatársának remek aestheti-ka tanulmányát, Cerri Gyula „Az 1891-92-ik katonai év“-ről irt érdekesítő cikkét, a mely-nek értékét nagyban emelik a sikerült illusztra-tiók. A „Magyar Génusz“ ezen száma közli to-vábbá Turgenjev Ivánnak „Hajóégés a tenger-en“ címü rajzát. Ez a nagy orosz írónak utolsó irodalmi dolgozata, melyet halálos ágyán mon-dott tollba. Kerezag Vilmos „Elzülött élet“ címü remek elbeszélését Sávely Dezső ismert festőnk illusztrálta.

A „Magyar Génusz“, mely kétségkívül az első helyet foglalja el szépirodalmi folyóirataink között, minden intelligens család asztalán öné-zettel foglalhat helyet. Előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Az első félévben megjelent füzetek diszkötésben is megrendelhetők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Aradi-uteza 8. sz.

Piaci árak

Rimaszombatban okt. 8-án tartott hetivásáron.

Termények	Minőség-hect.-ben	Ár 100 kgmonkint	
Buza	80-85	7.—	7.20
Buza	78-80	6.80	7.—
Feles	74	6.20	6.50
Rózs.	70-72	5.90	6.—
Arpa	60-62	5.90	6.—
„	62-66	6.—	6.20
Zab	39-41	4.80	4.90
„	41-44	4.90	5.—
Tengeri	74	5.70	5.80
Köles	—	5.—	5.50
Széna	—	2.—	2.20
Zsupszalma	—	1.70	1.80

Hirdetések.

1642. sz. PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Szab. Rimaszombat r. t. városánál le-mondás által megüresedett gazdasági taná-csosi állás választás utján betöltendő lévén, felhivatnak mindazok, kik ezen 300 frt fize-téssel díjazott, állást elnyerni kívánják, hogy az iránt — f. évi október hó 19-ig — szóval, vagy írásban polgármesternél jelentkezzenek.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város kép-viselőtestületének 1892. évi okt. hó 7-én tar-tott közgyűléséből.

Szabó György, polgármester.

Vásárjog bérbeadása.

A Rimaszécsben tartandó országos vásár-jog bérletére zárt levélbeni ajánlatok októ-ber 31-ig a hercegi tiszttartóságnál elfogad-tatnak.

Rimaszécs 1892. október 2.

Szász Coburg Gothai Fülöp herceg balogvári urad. tiszttartósága.

Illés Gyula, tiszttartó.

(Utánnymomat nem díjaztatik.)

Egy okleveles gépész keres egy birtokost. vagy jó vidékü köz-séget, aki GÉPTÁRS lenne.

Czim megtudható a kiadóhivatalban.

HAAS SALAMON

ÜVEG-, PORCELLÁN-, TÜKÖR-, LÁMPA-KERESKEDÉSE
RIMASZOMBATBAN. FÖTÉR.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy Rima-szombatban a főtéren régebb idő óta fennálló — a mai kor kívánalmainak meg-felelően dusan berendezett

ÜVEG- ÉS PORCELLÁN-ÜZLETEMBEN

nagy raktáron levő.

ÜVEG-, PORCELLÁN-, TÜKÖR-, LÁMPA-,
továbbá:

FAYANG-, MAJOLIKA-, TERAKOTTA ÉS CHINA EZÜST-EDÉNYEK

és diszmü tárgyak mélyen gyári áron alól elárusittatnak.

Mind eddig ugy ezentul is főtörekvésem az leend, hogy pontos és szolid ki-szolgáltatás által a nagy-érdemü közönség megelégedését mindenkor kiérdemeljem.

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel.
Rimaszombat, 1892. szeptember 28.

3-1

HAAS SALAMON.

UJDONSÁGOK

az 1892-93. őszi és téli idényre nagy választékban érkeztek.

Bevásárlási utamról visszatérve, van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét az alant jegyzett czikkekre, melyekből **dus választéku raktáram van** felhívni.

Gazdagon felszerelt raktáramon vannak:

Női kabátok:

Fekete női vastag kabátok krümmerral diszitve 3 frt 80 krtól feljebb.
Fekete kamgarn kabát egész divatos, hosszú facon 5 frt 50 kr.
Fekete kamgarn egész finom kabát, himzett gallérral, akár fél- akár egész testhez álló 6 frt 80 krtól feljebb.
Egész finom adria-kabátok, vattirozott bársony- vagy plüsch gallérokkel, egy párszáz darab, minden faconban, csakis egész hosszúak 10 frttől egész 25 frtig.

Női köpenyek:

Őszi köpenyek 7 frt 50 krtól egész 25 frtig.
Téli köpenyek 12 frttől egész 50 frtig.

Női vállgallérok és Pellerinek:

Vattirozott vagy egész vastag kamgarnból 12 frttől egész 50 frtig.
Gyermek- és leányfelöltők. köpenyek, kabátok minden árhoz 3 frt 50 krtól 18 frtig.

Ezen elősorolt czikkekhöz egy külön termet rendeztem be, hol a tisztelt hölgyek e cikket kényelmesen felpróbálhatják.

Női kalapok és sapkák:

Filcz, bársony, plüsch, sealskin és selyem kalapok, sapkák és capotok roppant nagy választékban bámulatos olcsó árban és gyönyörű kivitelben diszített és diszitetlen. Legujabb modellek csakis üzletben kaphatók.
Leány- és gyermekkalapok és sapkák, helgolandi főkötők óriási választékban.

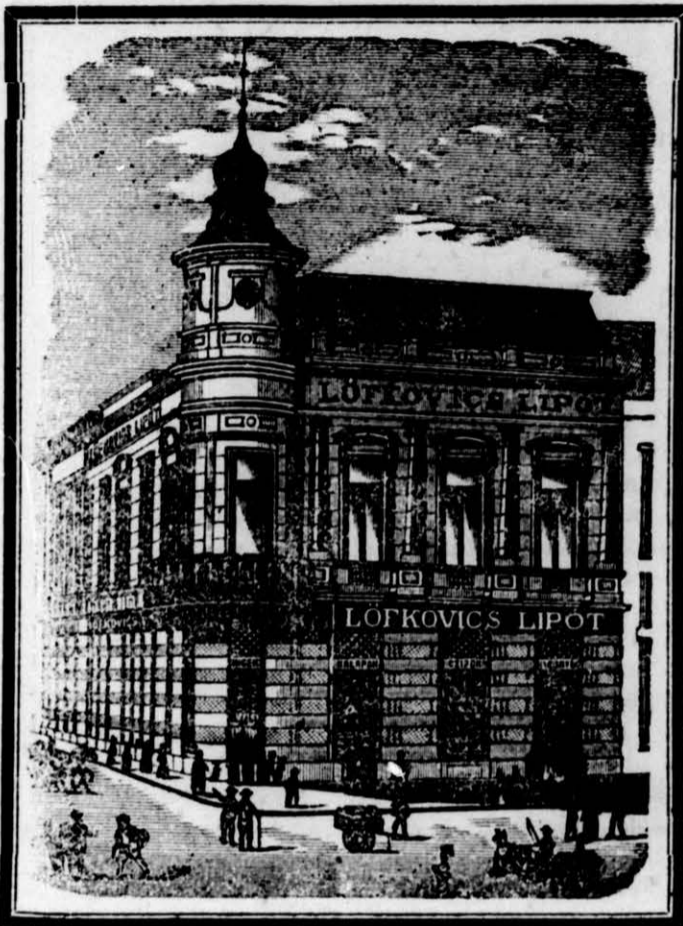
Férfi ingek:

Nyers vászon férfinag szines csíkkal, darabja 55 krtól feljebb.
Oxford férfinag II. minőségű 75, I. minőségű 95 kr.
Vasalt és keményített férfinagok fehér vagy szines gallérral és manchettával 1 frt 10 krtól feljebb.

Férfi alsó nadrágok:

Fehér vagy szines erős minőségű 45 kr.
Köper-nadrágok, akár keskeny vagy magyar szabásu 85 krtól feljebb.
Damasztból 1 frttől feljebb.
Jäger-ingek és nadrágok egyedi főraktára.
Főtiszt. Sebastian Kneip-ingek és nadrágok.
Gömörmevényben egyedi főraktár.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam
Rimaszombat, 1892. szeptember 18-án

Czipők:

Karlsbadi czipők egyedi főraktára.
Férfi sima vikszos czipő $\frac{3}{2}$ talppal, akár hegyes, akár széles orru 2 frt 90 kr.
Ugyanez betétes 3 frt 20 kr.
Férfi vadász füzös-czipők $\frac{2}{2}$ talppal 4 frt 50 kr.
Egész finom czipők minden forma- és kivitelben 4 frt 50 krtól egész 9 frtig

Férfi csizmák:

Valódi bagaria férfi csizmák egy darabban szabva, legerősebb minőségű 8 frt 50 krtól feljebb.
Fiu czipők és csizmákban roppant raktár minden árhoz.

Női czipők:

Bőr női topány egész erős minőség, Ötvös-szabás 2 frt 80 kr.
Posztó és orosz-lakk czipőkben roppant nagy raktár és minden árhoz.
Leány- és gyermekczipőkben óriási választék minden kivitelben és igen olcsó árak.
Női-, férfi- és gyermek gallosch-nikban nagy raktár.

Férfi kalapok:

Grácsi loden-kalapok 1 frttől kezdve.
Fekete puha gyapju kalapok béléssel 1 frt.
Férfi vadászkalapok legujabb formában 1 frt 40 kr. és feljebb
Férfi kemény kalapok fekete, barna vagy bárminő színben 1 frt 60 krtól kezdve.

Fiu kalapok:

Gyapju kalapok 65 krtól.
Kemény kalapok 1 frt 55 krtól feljebb.

Férfi nyakkendők:

Selyem nyakkendők 20 krtól 35 krig.
Egész selyem, legujabb facon és gyönyörű szép szinek 40-60 kr.
Egész finom nyakkendők 85 krtól 1 forintig.
Férfi gallérok és manchet-ták csakis 5-szörös minőségben.

Női derekak és blúzok:

Szép uj valeri flanel-blúzok egész uj facon övvel együtt 95 kr.
Kendő-blúzok valeri-flanelből, szövetből, selyemből vagy trikóból 2 frt 50 krtól feljebb egész 12 frtig.

Leányka ruhák:

Valerie-flanel, minden nagyságban, gyönyörű szinek, ugyszinte trikót-, szövet-, bársony vagy plüschből roppant nagy választék

Fiu ruhák:

Trikot vagy szövet egy pár száz darab ujjabb kivitelben, legolcsóbb árakhoz.

Női kötények:

Karton női kötények 25 krtól kezdve.
Voile-kötény válfodorral slingelve, zsebekkel minden színben 70 krtól.

Kézimunkák:

Kezdet vagy előnyomottak vászonból, kongróból-, posztó-, plüsch- és gázmunkákban óriási raktár.

Berliner pamutok minden árnyalat, filozel-, horgoló- és mosó-selymek.
Valódi D. M. C. stickelő és kötő-pamutok, továbbá mindennemű rövid-árúknak óriási raktár Galanterie és norinbergi cikkek, szappanok.
Férfi eső-köpenyek, kocsis livré-köpenyek, esőernyők, botok, pénztárczák, zsebkések, ruha- és hajkefék, fésűk, szalagok, csipkék, utazó bőröndök és táskák.

Albumok, képkeretek. Helyszüke miatt itt fel nem sorolható sok más cikkben igen nagy raktár.

Szücs-árúknak igen nagy raktár és bámulatos olcsó árak.

Női vállfűzők, egy pár száz darab 70 krtól kezdve. Valódi francia szabásuak — egész magas — minden árhoz.

tisztelettel

LŐFKOVICS LIPÓT.